



INFOFOLDER

BLAASGRUIS

J.M. Rip-Tromer

oktober 2000

Blaasgruis

Een veelgehoord probleem.

Iedere kat kan blaasgruis krijgen, maar de één loopt meer risico dan de ander.

Wat is blaasgruis?

Blaasgruis bestaat uit kleine kristallen (struviet) die in de blaas worden gevormd uit ammonium, fosfaat en magnesium. Naar de oorzaak van het ontstaan van dit proces wordt nog gegist, maar een aantal zaken dat invloed heeft op dit proces, is wel bekend.

Van invloed kunnen zijn:

- samenstelling en soort voedsel
- zuurgraad en hoeveelheid van de urine
- gewoonten van de kat

Het is belangrijk dat de kat voldoende vocht binnen krijgt. Dat kan zijn door het voedsel dat men hem voorzet (blikvoer bevat meer water dan brokjes) of doordat de kat zelf drinkt. Ook een niet-actief bestaan lijkt invloed te hebben op het ontstaan van struviet.

Door veel te drinken ontstaat meer urine, daardoor worden de stoffen die struviet vormen meer verdund en wordt de kans op het ontstaan van blaasgruis kleiner.

Urine met een zuurgraad (pH-waarde) van 6.0 - 7.0 bevat de elementen ammonium, fosfaat en magnesium in vloeibare vorm. Is de zuurgraad te hoog of te laag dan zullen deze stoffen kristallen gaan vormen, oftewel blaasgruis veroorzaken.

Vooraf gebruik van plantaardig voedsel dat licht alkalisch is en dus een hoge pH-waarde heeft, wordt bij blaasgruis zeer ontraden.

Uiteraard is drinken alleen niet voldoende. De samenstelling van het voedsel heeft ook invloed op de hoeveelheid te produceren urine en de samenstelling van de ontlasting, die voor zo'n 60 - 70% uit water behoort te bestaan. Als er minder ontlasting ontstaat, wordt meer water via de urine afgevoerd. Minder ontlasting ontstaat door het geven van weinig vezelrijke voeding en veroorzaakt dus een beter doorspoelen van de blaas.

Hoe weet men dat de kat blaasgruis heeft?

De symptomen zijn onmiskenbaar:

- Vaak naar de bak gaan en maar kleine plasjes doen. Heel vaak is dit pijnlijk door de moeizaam passerende kristallen die scherp kunnen zijn.
- Persen om te kunnen plassen.
- Niet kunnen plassen is eveneens behoorlijk pijnlijk. Daarom zal het dier toch volhouden te proberen te plassen.
- Bloed in de urine is eveneens een duidelijk symptoom, doch niet altijd aanwezig.
- Blaasontsteking is ook een verdacht symptoom dat niet altijd optreedt. In het ergste geval zal de kat helemaal niet meer kunnen plassen. Dan kunnen de nieren overvol raken en hun bloedzuiverende functie verliezen. Hierdoor komen steeds meer afvalstoffen in het bloed waardoor de kat een duidelijk zieke indruk gaat maken.
- De kat eet slecht of helemaal niet, is erg klagerig en ziet er rommelig uit.

Als men in zo'n geval niet spoorslags naar de dierenarts gaat, zal het dier mogelijk binnen korte tijd overlijden en dat gebeurt waarschijnlijk niet pijnloos.

Wat kan de dierenarts voor de kat doen?

Als de dierenarts constateert dat blaasgruis het probleem van de kat is, zal hij of zij de blaas legen door een buisje in te brengen en een antibioticakuurtje zal vervolgens de kans op infectie verminderen.

Maar hierna is men niet klaar. De kans op herhaling blijft aanwezig. De kat zal de rest van zijn leven verder moeten met een speciaal dieet om het bestaande blaasgruis op te lossen en de vorming van nieuwe kristallen te voorkomen. De voedingsindustrie is daar volledig met dieetvoer op ingespeeld. Bij herhaling kan voor katers een penisamputatie noodzakelijk zijn.

Wat kan men er zelf aan doen?

Risicogroepen:

De groepen katten die het meeste risico lopen zijn: Katers. Zij zijn van nature uitgerust met een wat nauwer urinekanaal.

Katten die weinig actief zijn als ze eenmaal volwassen zijn.

Zo behoren dikke katten en sommige soorten langharige katten met enige extra zorg bekeken te worden. De meeste meldingen betreffen slachtoffers tussen 2 en 5 jaar.

Als men bang is dat de kat wel eens blaasgruis zou kunnen hebben of krijgen, praat dan met de dierenarts. Zelf kan men er wellicht voor zorgen dat de kat wat meer vocht binnen krijgt, zoals:

- Blickvoer mengen met wat warm water. De geur van het eten ontwikkelt zich beter en al etend gaat het water mee naar binnen.
- Water wordt beter opgenomen als men een heel klein beetje zout toevoegt aan het eten.
- Af en toe een beetje bouillon geven als men dat toevallig heeft.
- Als de kat goed melk verdraagt, kan een beetje extra geen kwaad.
- Zorg dat de kat behoorlijk beweging krijgt; rennen in huis en/of tuin en spelletjes met de kat die hem flink in beweging brengen.